

BS/62/2013

**CZŁONKOSTWO
W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH
I OPINIE O ICH DZIAŁALNOŚCI**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2013 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

- ▶ Do związków zawodowych należy tylko co dwudziesty Polak (5%), czyli co dziesiąty pracownik najemny (10%). Mimo że w ciągu ostatnich lat nie nastąpił spektakularny spadek liczby członków, jest to najniższy odsetek odnotowany przez CBOS od początku lat dziewięćdziesiątych.
- ▶ Co trzeci zatrudniony (34%) deklaruje, że w jego zakładzie pracy działa związek zawodowy, ale większość z tej grupy (76%) nie dostrzega pozytywnego wpływu jego obecności na sytuację pracowników. Za ledwie co szósty badany (16%) docenia efekty działalności związku w swoim przedsiębiorstwie.
- ▶ Ponad połowa Polaków (57%) postrzega związki zawodowe jako organizacje o niskiej skuteczności jeśli chodzi o obronę praw pracowniczych. Przeciwną opinię wyraża ponad jedna czwarta badanych (28%).
- ▶ Działalność organizacji pracowniczych jest przez przeważającą część opinii publicznej oceniana jako korzystna dla kraju (45% wobec 32% oceniających ją negatywnie).
- ▶ Większość badanych (61%) twierdzi, że związki zawodowe mają w Polsce zbyt mały wpływ na decyzje polityczne, natomiast nieliczni (8%) sądzą, że wpływ ten jest zbyt duży.

W jednym z tegorocznych sondaży¹ poruszyliśmy problematykę związków zawodowych. Interesowała nas nie tylko skala członkostwa w związkach, ale także, co Polacy sądzą o ich działalności i jej efektach zarówno na poziomie zakładów pracy, jak i w szerszej, ogólnokrajowej perspektywie.

CZŁONKOSTWO W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH

Członkostwo w związkach zawodowych deklaruje pięciu na stu Polaków (5%), czyli jedna dziesiąta pracowników najemnych (10%). Niemal wszyscy z nich należą do związków zrzeszonych w duże centrale, natomiast marginalne jest członkostwo w organizacjach niezrzeszonych².

Tabela 1

Członkostwo w związkach zawodowych	Deklaracje	
	ogółu badanych	pracowników najemnych (N=500)
	w procentach	
Ogółem	4,6	9,9
w tym:		
– NSZZ „Solidarność”	1,1	2,5
– związki zrzeszone w OPZZ	1,6	3,5
– związki zrzeszone w Forum Związków Zawodowych	1,4	3,0
– inne związki	0,4	0,7

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (275) przeprowadzono w dniach 4–10 kwietnia 2013 roku na liczącej 1150 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Respondenci, którzy zadeklarowali przynależność do innych niż wymienione związków, zostali poproszeni o podanie nazw tych organizacji. Niektóre ze związków wymienianych jako „inne” są w rzeczywistości zrzeszone w ramach centrali OPZZ lub FZZ, o czym badani mogli nie wiedzieć. Od badania w 2012 roku takie wskazania są przekodowywane do odpowiednich kategorii.

Na początku lat dziewięćdziesiątych do związków zawodowych należał co piąty Polak. W ciągu kilku kolejnych lat liczba deklarujących taką przynależność zmniejszyła się prawie o połowę. Przez całą ubiegłą dekadę odsetek związkowców pozostawał niewielki – nie przekraczał 9%. W tym roku jest on najniższy z dotychczas zarejestrowanych. Można dodać, że skala członkostwa w związkach zawodowych w Polsce jest jedną z niższych w Europie³.

Tabela 2

Deklarowane członkostwo w związkach zawodowych	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	IV '91	VI '92	XII '93	III '94	IX '95	VI '96	III '99	V '00	VII '01	VII '02	X '03	IX '04	IX '05	II '06	XI '07	XII '08	VII '10	III '12	IV '13
	w procentach																		
Ogółem	19	16	10	14	11	11	11	9	8	6	8	8	9	7	6	6	7	6	5
w tym:																			
– NSZZ „Solidarność”	10	6	5	5	6	5	5	4	3	2	3	3	3	3	2	2	3	2	1
– związki zrzeszone w OPZZ	6	6	3	5	3	3	3	3	2	2	2	2	2	1	2	1	1	2	2
– związki skupione w Forum Związków Zawodowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
– inne związki	3	4	2	4	2	3	3	2	3	2	2	2	3	2	2	2	2	1	0

Związkowcami są częściej starsi niż młodszy pracownicy. Średni wiek pracownika niezrzeszonego to 40 lat, a członka związku – 45 lat. Spośród wyodrębnionych w badaniu grup zawodowych przynależność najczęściej deklarują technicy i średni personel, natomiast najrzadziej pracownicy usług. Związkowcami są na ogół badani zatrudnieni w przedsiębiorstwach państwowych i instytucjach publicznych. Ponadto najwyższe ich odsetki odnotowujemy w takich branżach, jak oświata, nauka, ochrona zdrowia, administracja, a także transport, łączność i – nieco mniejsze – w przemyśle. Zrzeszeni w związkach są przeważnie pracownicy dużych i średnich firm.

³ Zob. <http://www.worker-participation.eu/National-Industrial-Relations/Across-Europe/Trade-Unions2>

CZŁONKOSTWO W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH WEDŁUG BRANŻ I WIELKOŚCI ZAKŁADU PRACY

Branża*

Górnictwo, wydobywanie, przemysł	7%
Budownictwo	2%
Transport i łączność**	12%
Handel i usługi	3%
Oświata, nauka, ochrona zdrowia	23%
Administracja	14%

Wielkość zakładu pracy

Poniżej 50 zatrudnionych	5%
Od 50 do 249 zatrudnionych	13%
250 lub więcej zatrudnionych	16%

* Nie uwzględniono deklaracji pracowników zatrudnionych w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

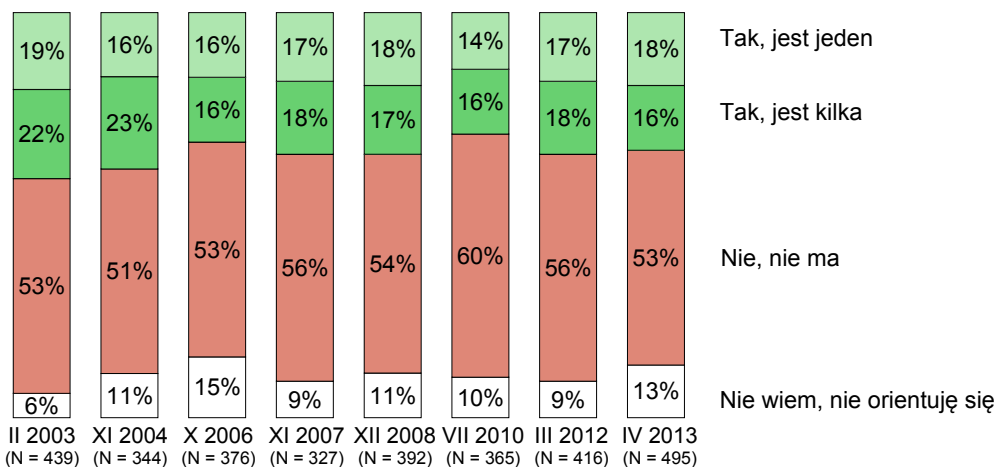
** Uwaga, niewielka liczebność pracowników tej branży w próbie

ZWIĄZKI ZAWODOWE W ZAKŁADACH PRACY

Około jednej trzeciej zatrudnionych (34%) pracuje w przedsiębiorstwach, w których działają związki zawodowe, z czego co szósty (16%) wskazuje, że jest ich kilka. Ponad połowa badanych (53%) deklaruje, że w ich firmach nie ma związków zawodowych, a mniej więcej jedna ósma (13%) nie orientuje się w tej kwestii.

ODPOWIEDZI PRACOWNIKÓW

RYS. 1. CZY W PANA(I) ZAKŁADZIE PRACY SĄ ZWIĄZKI ZAWODOWE?

O obecności związków zawodowych w swoich zakładach pracy stosunkowo częściej mówią badani zatrudnieni w oświacie i nauce, ochronie zdrowia oraz administracji, a także – choć już nieco rzadziej – w przemyśle, transporcie i łączności, sporadycznie zaś pracujący w branży budowlanej, handlu i usługach. Na podstawie deklaracji można powiedzieć, że *in plus* pod tym względem wyróżniają się przedsiębiorstwa państwowe i instytucje publiczne oraz duże firmy, natomiast gorzej wypadają zakłady będące własnością prywatną i firmy zatrudniające do 50 osób.

		CBOS
UZWIĄZKOWIENIE WEDŁUG BRANŻ I WIELKOŚCI ZAKŁADU PRACY – ODSETKI PRACOWNIKÓW DEKLARUJĄCYCH, ŻE W ICH ZAKŁADZIE DZIAŁA ZWIĄZEK ZAWODOWY		
Branża*		
Górnictwo, wydobywanie, przemysł		34
Budownictwo		12
Transport i łączność**		31
Handel i usługi		12
Oświata, nauka, ochrona zdrowia		64
Administracja		45
Wielkość zakładu pracy		
Poniżej 50 zatrudnionych		19
Od 50 do 249 zatrudnionych		40
250 lub więcej zatrudnionych		65

* Nie uwzględniono deklaracji pracowników zatrudnionych w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie ze względu na małą ich liczebność w badanej próbie

** Uwaga, niewielka liczebność pracowników tej branży w próbie

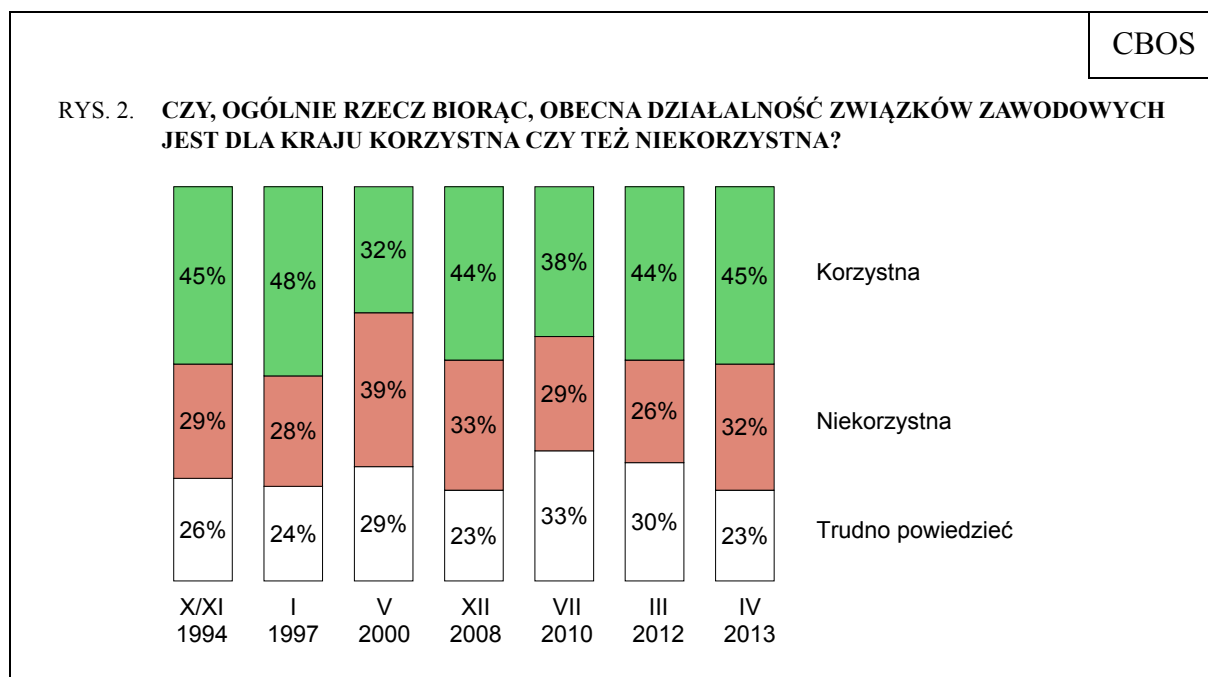
Zaledwie co szósty badany (16%), w którego zakładzie pracy jest związek zawodowy, pozytywnie ocenia skuteczność jego działania. Ponad jedna trzecia (36%) twierdzi, że organizacje pracownicze w ich przedsiębiorstwach starają się coś zrobić, ale niewiele udaje im się osiągnąć, natomiast dwie piąte (40%) nie dostrzega żadnych efektów ich aktywności.

Tabela 3

Jak Pan(i) ocenia działalność związków zawodowych w Pana(i) przedsiębiorstwie (zakładzie pracy)?	Wskazania pracowników zakładów, w których są związki zawodowe					
	VII 2002 (N = 149)	XI 2007 (N = 126)	XII 2008 (N = 136)	VII 2010 (N = 107)	III 2012 (N = 146)	IV 2013 (N=165)
	w procentach					
Są efektywne, załoga wiele im zawdzięcza	14	18	14	14	15	16
Starają się, lecz niewiele im się udaje	44	43	46	44	39	36
Nie widać efektów ich działalności	37	32	32	33	40	40
Trudno powiedzieć	5	7	7	9	6	8

POLITYCZNA ROLA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Polacy na ogół dobrze oceniają działalność związków zawodowych. Ponad dwie piąte (45%) uważa, że jest ona korzystna dla kraju, natomiast jedna trzecia (32%) wyraża przeciwną opinię. Można zauważyć, że w ciągu ostatniego roku przybyło badanych, którzy krytycznie odnoszą się do wpływu związków na sytuację w kraju.

O tym, że działalność związków jest korzystna dla Polski częściej mówią osoby o poglądach prawicowych, natomiast rzadziej respondenci deklarujący orientację lewicową i centrową. Korzystne dla kraju aspekty funkcjonowania związków relatywnie częściej dostrzegają zwolennicy PiS. Z kolei negatywny ich odbiór w tym zakresie przeważa w elektoracie PO.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Czy, ogólnie rzecz biorąc, obecna działalność związków zawodowych jest dla kraju korzystna czy też niekorzystna?		
	Korzystna	Niekorzystna	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	68	17	15
SLD	48	41	11
PSL*	47	37	16
PO	37	44	19
Niezamierzający głosować	40	31	29

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Organizacje związkowe na ogół są oceniane jako mało efektywne w zakresie obrony interesów pracowniczych. Ponad połowa Polaków (57%) jest zdania, że ich działania są nieskuteczne, natomiast ponad jedna czwarta (28%) ocenia je dobrze. Przez ostatni rok przybyło osób sceptycznie odnoszących się do skuteczności związków w zakresie obrony praw pracowniczych.

Tabela 5

Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe w Polsce bronią interesów pracowniczych na ogół skutecznie czy też nieskutecznie?	Wskazania respondentów według terminów badań								
	III 1999	V 2000	VII 2001	VII 2002	XI 2007	XII 2008	VII 2010	III 2012	IV 2013
	w procentach								
Zdecydowanie skutecznie	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Raczej skutecznie	22	14	12	14	23	31	24	28	27
Raczej nieskutecznie	40	44	39	39	38	38	39	36	45
Zdecydowanie nieskutecznie	23	22	35	30	12	11	13	12	12
Trudno powiedzieć	14	19	13	15	26	18	22	23	15

Opinie związkowców o działalności związków zawodowych nie różnią się od opinii ogółu pracowników najemnych. Można jedynie zauważyć, że nieco częściej mają oni wyrobione zdanie na ten temat i częściej też wskazują na niską skuteczność organizacji związkowych jeśli chodzi o obronę praw pracowniczych.

Tabela 6

Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe w Polsce bronią interesów pracowniczych na ogół skutecznie czy też nieskutecznie?	Wskazania		
	ogółu badanych	pracowników najemnych	członków związków zawodowych
	w procentach		
Skutecznie	28	27	29
Nieskutecznie	57	61	65
Trudno powiedzieć	15	12	6

Większość badanych (61%) twierdzi, że związki zawodowe w Polsce mają zbyt mały wpływ na decyzje polityczne, natomiast nieliczni (8%) sądzą, że wpływ ten jest zbyt duży. Co siódmy ankietowany (14%) uważa, że jest odpowiedni – taki, jaki powinny mieć. Wydaje się, że w ciągu ostatniego roku wzrosły oczekiwania wobec związków zawodowych – odsetek oceniających, że ich polityczna rola jest zbyt mała, jest najwyższy w ciągu ostatnich sześciu lat i zbliżony do tych, jakie rejestrowaliśmy na początku ubiegłej dekady.

Tabela 7

Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe mają obecnie zbyt duży, wystarczający czy też zbyt mały wpływ na decyzje władz w naszym kraju?	Wskazania respondentów według terminów badań											
	VI 1993	XII 1993	III 1999	XII 1999	V 2000	VII 2001	VII 2002	XI 2007	XII 2008	VII 2010	III 2012	IV 2013
	w procentach											
Zbyt duży	15	9	21	20	13	10	12	7	16	12	11	8
Taki, jaki powinny mieć	17	20	14	19	13	8	10	17	22	15	15	14
Zbyt mały	56	42	49	42	52	65	59	49	44	49	51	61
Trudno powiedzieć	12	19	16	20	22	17	19	27	18	24	23	17

Poczucie marginalizacji roli związków zawodowych w kraju jest najczęstsze wśród osób, które do nich należą.

Tabela 8

Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe mają obecnie zbyt duży, wystarczający czy też zbyt mały wpływ na decyzje władz w naszym kraju?	Wskazania		
	ogółu badanych	pracowników najemnych	członków związków zawodowych
	w procentach		
Zbyt duży	8	9	0
Taki, jaki powinny mieć	14	13	12
Zbyt mały	61	65	80
Trudno powiedzieć	17	13	8

O zbyt małym wpływie związków zawodowych na decyzje władz częściej niż inni są przekonani najmniej zarabiający, bezrobotni, a także członkowie takich grup zawodowych, jak technicy i średni personel, robotnicy wykwalifikowani i niewykwalifikowani. Natomiast zbyt duży wpływ związków stosunkowo częściej wskazują mieszkańcy największych miast, najlepiej wykształceni, uzyskujący najwyższe dochody oraz prywatni przedsiębiorcy.

Wśród elektoratów partyjnych wyborcy PiS najczęściej oczekują większej roli organizacji pracowniczych w życiu publicznym, natomiast o tym, że ich wpływ jest obecnie zbyt duży, najczęściej przekonani są zwolennicy partii rządzącej.

Tabela 9

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe mają obecnie zbyt duży, wystarczający czy też zbyt mały wpływ na decyzje władz w naszym kraju?			
	Zbyt duży	Taki, jaki powinien być	Zbyt mały	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS	1	13	76	10
SLD	11	22	55	12
PSL*	12	24	57	7
PO	19	19	44	18
Niezamierzający głosować	4	12	63	21

* Uwaga, niewielka liczebność wyborców tej partii w badanej próbie

Do związków zawodowych w Polsce należy obecnie tylko co dwudziesty dorosły, czyli co dziesiąty pracownik najemny. Mimo że w ciągu ostatnich lat nie nastąpił spektakularny spadek liczby członków, jest to najniższy odsetek odnotowany przez CBOS od początku lat dziewięćdziesiątych. Nacześniejsza jest przynależność do związków skupionych w duże centrale, sporadyczna zaś do organizacji niezrzeszonych. Co trzeci zatrudniony deklaruje, że w jego zakładzie pracy działa związek zawodowy, ale większość z tej grupy nie dostrzega pozytywnego wpływu jego obecności na sytuację pracowników. Ogólnie rzecz biorąc, większość Polaków postrzega związki zawodowe jako organizacje o niskiej skuteczności jeśli chodzi o obronę praw pracowniczych. Jednocześnie ich obecna działalność jest przez przeważającą część opinii publicznej oceniana jako korzystna dla kraju. Większość badanych opowiada się również – i to oczekiwanie nasiliło się w ciągu ostatniego roku – za wzmocnieniem znaczenia i roli związków zawodowych przy podejmowaniu decyzji politycznych.

Opracował
Michał FELIKSIĄK

A N E K S

Tabela 1

		Czy obecnie należy Pan(i) do związku zawodowego?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		10	90	500
Płeć	Mężczyźni	8	92	249
	Kobiety	12	88	251
Wiek	18-24 lata	6	94	36
	25-34	4	96	154
	35-44	12	88	124
	45-54	15	85	108
	55-64	14	86	60
	65 lat i więcej	8	92	19
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	89	146
	Miasto do 20 tys.	3	97	78
	20-100 tys.	15	85	102
	101-500 tys.	12	88	90
	501 tys. i więcej mieszk.	6	94	83
Wykształcenie	Podstawowe	5	95	46
	Zasadnicze zawodowe	11	89	111
	Średnie	8	92	175
	Wyższe	12	88	167
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	13	87	119
	Średni personel, technicy	19	81	51
	Pracownicy adm.-biurowi	13	87	72
	Pracownicy usług	2	98	70
	Robotnicy wykwalifikowani	8	92	121
	Robotnicy niewykwalifik.	7	93	66
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	22	78	161
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	11	89	81
	sekt. pryw. poza rolnict.	1	99	221
	prywatnym gosp. rolnym		100	3
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	10	90	58
	501-750	9	91	45
	751-1000	7	93	68
	1001-1500	10	90	93
	Powyżej 1500 zł	13	87	123
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	92	55
	Średnie	8	92	239
	Dobre	12	88	206
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	2	98	28
	Raz w tygodniu	11	89	221
	1-2 razy w miesiącu	6	94	52
	Kilka razy w roku	10	90	151
	W ogóle nie uczestniczy	12	88	48
Poglądy polityczne	Lewica	11	89	85
	Centrum	8	92	199
	Prawica	11	89	117
	Trudno powiedzieć	11	89	99

Tabela 2

		Czy w Pana(i) zakładzie pracy są związki zawodowe?		Liczba osób
		Tak	Nie ma/Nie wiem	
		%	%	
Ogółem		34	66	495
Płeć	Mężczyźni	30	70	249
	Kobiety	37	63	246
Wiek	18-24 lata	17	83	36
	25-34	28	72	154
	35-44	39	61	125
	45-54	37	63	105
	55-64	41	59	59
	65 lat i więcej	19	81	18
Miejsce zamieszkania	Wieś	24	76	145
	Miasto do 20 tys.	28	72	76
	20-100 tys.	40	60	102
	101-500 tys.	38	62	89
	501 tys. i więcej mieszk.	41	59	83
Wykształcenie	Podstawowe	16	84	45
	Zasadnicze zawodowe	24	76	109
	Średnie	29	71	174
	Wyższe	48	52	167
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	44	56	118
	Średni personel, technicy	51	49	51
	Pracownicy adm.-biurowi	50	50	72
	Pracownicy usług	12	88	68
	Robotnicy wykwalifikowani	28	72	121
	Robotnicy niewykwalifik.	14	86	66
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	62	38	160
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	30	70	83
	sekt. pryw. poza rolnict.	16	84	220
	prywatnym gosp. rolnym		100	3
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	18	82	57
	501-750	30	70	45
	751-1000	26	74	69
	1001-1500	29	71	90
	Powyżej 1500 zł	49	51	123
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	80	55
	Średnie	30	70	235
	Dobre	41	59	205
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	49	51	26
	Raz w tygodniu	36	64	219
	1-2 razy w miesiącu	24	76	51
	Kilka razy w roku	29	71	151
	W ogóle nie uczestniczy	36	64	48
Poglądy polityczne	Lewica	41	59	85
	Centrum	31	69	198
	Prawica	41	59	114
	Trudno powiedzieć	23	77	98

Tabela 3

		Czy ogólnie rzecz biorąc, obecna działalność związków zawodowych jest dla kraju korzystna czy też niekorzystna?			Liczba osób
		Korzystna	Niekorzystna	Trudno powiedzieć/odmowa	
				%	
Ogółem		45	32	23	1145
Płeć	Mężczyźni	51	32	17	546
	Kobiety	39	31	30	599
Wiek	18-24 lata	53	24	23	138
	25-34	45	31	25	232
	35-44	40	37	23	192
	45-54	53	28	19	192
	55-64	45	35	20	197
	65 lat i więcej	37	33	31	194
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	25	27	436
	Miasto do 20 tys.	41	33	26	177
	20-100 tys.	43	36	22	223
	101-500 tys.	45	35	20	177
	501 tys. i więcej mieszk.	43	39	18	133
Wykształcenie	Podstawowe	42	28	30	254
	Zasadnicze zawodowe	50	26	24	282
	Średnie	46	34	20	380
	Wyższe	40	38	23	228
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	45	34	21	120
	Średni personel, technicy	56	33	10	51
	Pracownicy adm.-biurowi	37	39	24	72
	Pracownicy usług	54	25	22	71
	Robotnicy wykwalifikowani	59	27	14	121
	Robotnicy niewykwalifik.	44	29	26	66
	Rolnicy	50	27	23	63
	Pracujący na własny rach.	32	38	29	43
Bierni zawodowo	Renciści	39	38	23	77
	Emeryci	38	32	30	220
	Uczniowie i studenci	56	28	16	81
	Bezrobotni	45	30	24	97
	Gospodynie domowe i inni	26	33	41	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	48	35	16	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	54	23	23	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	48	31	21	270
	prywatnym gosp. rolnym	50	29	21	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	44	31	25	175
	501-750	46	26	28	132
	751-1000	51	27	22	166
	1001-1500	46	32	21	194
	Powyżej 1500 zł	47	39	14	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	40	32	28	192
	Średnie	46	29	26	549
	Dobre	46	36	18	404
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	51	26	23	63
	Raz w tygodniu	47	28	25	536
	1-2 razy w miesiącu	47	33	20	147
	Kilka razy w roku	41	36	23	288
	W ogóle nie uczestniczy	38	39	23	111
Poglądy polityczne	Lewica	44	39	16	194
	Centrum	49	33	18	420
	Prawica	57	26	16	269
	Trudno powiedzieć	26	28	46	261

Tabela 4

		Czy, Pana(i) zdaniem, związki zawodowe mają obecnie zbyt duży, wystarczający czy też zbyt mały wpływ na decyzje władz w naszym kraju?				Liczba osób
		Zbyt duży	Taki, jaki powinny mieć	Zbyt mały	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		8	14	61	17	1144
Płeć	Mężczyźni	10	18	62	11	548
	Kobiety	5	11	59	24	596
Wiek	18-24 lata	7	27	50	16	138
	25-34	8	15	61	16	232
	35-44	8	15	61	17	192
	45-54	9	15	62	14	192
	55-64	7	9	69	16	197
	65 lat i więcej	6	9	57	27	193
Miejsce zamieszkania	Wieś	3	14	62	21	436
	Miasto do 20 tys.	7	10	65	18	177
	20-100 tys.	6	16	60	18	222
	101-500 tys.	12	13	62	13	176
	501 tys. i więcej mieszk.	19	18	49	14	133
Wykształcenie	Podstawowe	3	14	56	27	253
	Zasadnicze zawodowe	4	13	67	17	284
	Średnie	8	12	67	13	379
	Wyższe	16	20	48	16	227
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	16	49	19	120
	Średni personel, technicy	11	11	74	4	51
	Pracownicy adm.-biurowi	11	10	62	18	71
	Pracownicy usług	5	18	70	8	70
	Robotnicy wykwalifikowani	5	12	74	9	121
	Robotnicy niewykwalifik.	1	10	69	20	66
	Rolnicy	3	23	63	11	63
Pracujący na własny rach.	23	21	44	11	43	
Bierni zawodowo	Renciści	3	15	52	30	76
	Emeryci	8	9	60	23	220
	Uczniowie i studenci	10	32	45	13	81
	Bezrobotni	2	12	71	15	99
	Gospodynie domowe i inni	2	6	53	39	61
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	13	69	9	163
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	14	62	16	89
	sekt. pryw. poza rolnict.	13	14	60	14	270
	prywatnym gosp. rolnym	4	25	62	9	60
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	3	11	71	15	175
	501-750	2	14	63	21	132
	751-1000	4	19	62	15	166
	1001-1500	9	15	63	14	194
	Powyżej 1500 zł	20	15	55	10	200
Ocena własnych war. mater.	Złe	2	11	64	22	192
	Średnie	5	13	63	19	547
	Dobre	13	17	56	13	406
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	6	12	58	23	63
	Raz w tygodniu	5	14	63	18	535
	1-2 razy w miesiącu	7	12	64	17	148
	Kilka razy w roku	10	15	59	16	288
	W ogóle nie uczestniczy	16	18	48	18	111
Poglądy polityczne	Lewica	13	14	60	13	194
	Centrum	9	17	63	11	421
	Prawica	6	16	66	12	268
	Trudno powiedzieć	3	7	52	38	261